Aº. 1857. Nº. 192.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

ZATURDAG 15 AUGUSTUS.

Buitenland.

BATAVIA den 24 junij.

(Per Overlandpost.)

Bij gelegenheid van den verjaardag van H. M. de Koningin op den 17 dezer werd door den Gouverneur-Generaal een luisterrijk bal en souper gegeven in het hôtel op Rijswijk, de gevel van welk hôtel prachtig geïllumineerd was.

— Den 18 dezer is het eerste berigt met de electromagnetische telegraaf van Samarang naar hier overgebragt.

— In de ommelanden van Batavia hebben zich sedert de laatste dagen der maand maart cholera-gevallen voorgedaan. Van verschillende andere plaatsen komen ook berigten in wegens het heerschen der cholera.

— De schoener *Juliette*, zijnde met rijst, koehuiden en koffij van Balie naar Singapore bestemd, is den 25 mei ll. op de klip Karangmaas, gelegen aan den ingang van straat Balie, verongelukt; de bemanning is gered, doch de lading is bijna geheel verloren gegaan.

— Gedurende de maand april heeft de oogst der muskaatnoten, volgens berigt uit Banda, in de onderscheiden perken bedragen 2,164,055 notenpitten, uitmakende 17,312 ponden noten en 4328 ponden foelie.

— Van Banda, Ternate, Menado en Timor wordt melding gemaakt van aardschuddingen, welke daar in de maand april ll. herhaaldelijk zijn waargenomen. Belangrijke schade was daardoor echter niet aangerigt.

LONDEN den 13 augustus.

De Ministeriële vischmaaltijd, die de sluiting der Zitting voorafgaat, wordt niet aanstaanden zaturdag, maar woensdag 19 dezer gehouden.

In de zitting van het Lagerhuis van gisteren heeft de Kanselier der schatkist voorgeslagen de thans geheven wordende regten op de thee en de suiker, die in 1856 £ 5,536,000 hebben opgeleverd, nog gedurende twee jaren te behouden. De Minister geloofde niet dat de troebelen in Indië de Regering tot het aanvragen van een nieuw additioneel crediet zullen noodzaken, uit aanmerking van den geldelijken toestand der Oost-Indische Compagnie, die in dit oogenblik geenerlei ondersteuning van de Engelsche Regering behoeft. Veeleer geloofde hij dat de tegenwoordige inkomsten al de behoeften der Regering tot de maand april aanstaande zullen kunnen bestrijden. Mogt het tegendeel blijken dan zou hij het Parlement onverwijld daarvan kennis geven en niet aarzelen deszelfs bijstand in te roepen. De heer *Disraeli* keurde het voorstel goed, maar behield zich voor de financiële staatkunde der Regering nader te bespreken. De motie werd daarop goedgekeurd.

— De minister *Clarendon* heeft gisteren avond aan de dagbladen de volgende depêche toegezonden, door hem van den Engelschen Vice-Consul te Trieste ontvangen:

„*Alexandria den 7 augustus.* Delhi was den 27 junij nog niet ingenomen. Buiten de muren van het fort heeft men zwaar gevochten. In alle ontmoetingen zijn de oproerlingen met verlies teruggedreven. De generaal *van Courtland* heeft, in zijnen marsch naar Thansi en Hissar, nabij Sirsa twee gevechten met de rebellen gehad. Deze zijn in wanorde gevlugt en hebben 200 dooden en krijgsgevangenen op de plaats achtergelaten. Punjaub blijft rustig. De kolonnes onder den generaal *Woodburn* hebben den opstand te Aurangabad gedempt. Men heeft tijding van den opstand der troepen te Marandabad, Tyrabad, Sectopore, Sangor, Nowgong, Bandar, Futtyghur, Mhow en Indore. De Gouverneurs der provincien bevinden zich op hunne verschillende posten. — De eerste naar China bestemde troepen zijn aan boord van de *Simoon*, den 2 julij te Calcutta gearriveerd."

— Het aantal der sterfgevallen, gedurende de vorige week in deze hoofdstad aangegeven, bedroeg 1224, en staat dus nagenoeg gelijk met dat in de beide vorige weken, terwijl het 115 beneden het gemiddeld getal in dezelfde week der tien vorige jaren blijft. Onder de overledenen is eene weduwe die den buitengewoon hoogen leeftijd van bijna 106 jaren bereikt heeft, en die in een werkhuis opgenomen was.

In de vorige week werden hier 1489 kinderen, namelijk 736 jongens en 753 meisjes, geboren.

— Men is thans bezig met het nemen van voorbereidende maatregelen tot het leggen van een electrischen telegraaf tusschen Engeland en het eiland Man.

— De Deensche Regering heeft ter kennis gebragt dat geene vreemde schepen aan den handel en de visscherij van Groenland deel mogen nemen. Dit ziet op Engeland, naardien Engelsche schepen zich nu en dan naar de Groenlandsche havens ter vischvangst begeven.

— Volgens berigten uit New-York tot 1 dezer is den 30 julij te Washington een verdrag gesloten, waarbij de Ottowas Indianen burgers der Vereenigde Staten geworden zijn. De Engelsche gezant lord *Napier* heeft met den Staatssecretaris een onderhoud gehad over het nemen van de *Panchita*, die als slavenhaler was aangehouden, door het Engelsch oorlogsvaartuig *Sapho*. Men zegt dat de gegevene ophelderingen zeer voldoende zijn geweest.

PARIJS den 13 augustus.

Nopens de terugreis van den Keizer en de Keizerin uit Engeland kunnen nog eenige nadere bijzonderheden worden medegedeeld. Maandag avond verbeidde de bevolking van Havre met ongeduld de terugkomst van het stoomschip *La Reine Hortense* aldaar, welke bodem eerst na middernacht aankwam met den Keizer en de Keizerin aan boord. Na den generaal graaf *Gudin* en den Prefect van het departement der Beneden-Seine bij zich te hebben ontvangen, verlieten HH. MM. dingsdag morgen tegen negen ure het stoomjagt en begaven zich naar het station van den spoorweg. Ten half tien ure verliet de spatiale trein Havre. Te Rouaan waren vele toebereidselen tot ontvangst der voorname bezoekers gemaakt; prachtige decoratien waren daar aan het spoorwegstation aangebragt; alle burgerlijke en militaire autoriteiten waren daar bijeen; eene der wachtkamers was tot receptiezaal ingerigt, waar HH. MM. bij hunne aankomst korten tijd vertoefden, waarop zij in een open rijtuig naar het gebouw der prefectuur reden; van het station tot aan het gebouw der prefectuur stonden de nationale garden en het 81ste linie-regement geschaard. Aan de prefectuur was een dejeuner in gereedheid gebragt, waaraan ook door onderscheiden hoog geplaatste autoriteiten werd deel genomen. Ten half twee ure reden HH. MM. uit om twee groote fabrieken te bezigtigen; daarna bezochten zij verschillende kerken en het paleis van Justitie. Naar het station terugkeerende hield Z. M. revue over de nationale garde en de linietroepen. Verscheiden decoratiën van het Legioen van Eer werden geschonken en buitendien aan onderscheiden personen door HH. MM. rijke geschenken vereerd. Ongeveer ten vijf ure namen de Keizer en de Keizerin weder plaats in den spetialen trein en weinige oogenblikken later kondigden het gebulder van het geschut en het spelen der klokken hun vertrek aan de in den omtrek verzamelde volksmenigte aan. Des avonds werd eene algemeene illuminatie ontstoken en de bewoners van Rouaan zullen dezen heugelijken dag nog lang in herinnering houden. Ten acht ure des avonds keerden HH. MM. in welstand te St. Cloud terug.

Binnen weinige dagen zal de Keizer zijne Gemalin naar Biarritz begeleiden, om zich daarop naar het kamp van Chalons te begeven en vervolgens naar de Pyreneën terug te keeren.

— Men wil weten, dat tijdens het verblijf des Keizers te Osborne tusschen de beide Vorstelijke personen en hunne Ministers, behalve over de aangelegenheden van het Oosten en China, ook onderhandeld is over het door Engeland en Frankrijk te houden gedrag ten opzigte der aangelegenheden van Napels en Griekenland. Nopens het te dien aanzien beslotene is echter niets uitgelekt.

— De *Moniteur* kondigt de instelling aan van eene herinnerings-medaille voor alle militairen, welke Frankrijk hebben gediend van 1792 tot in 1815.

— Ll. maandag heeft de plegtige uitreiking plaats gehad der prijzen aan de leerlingen der collegien van Parijs en Versailles. Er waren zoo vele belangstellenden opgekomen, dat de groote zaal van de Sorbonne hen niet allen kon bevatten; men zag daar onder anderen prins *Napoleon*, den Perzischen gezant *Feruck*-khan, den maarschalk *Magnan*, den Aartsbisschop van Parijs, den Prefect der Seine, den Prefect van politie, den opperbevelhebber der nationale garde van Parijs, verschillende Ministers, vele leden van het Instituut enz. De heer *Julien Gérard*, professor in de welsprekendheid, hield daarbij eene rede in de Latijnsche taal, eene ware pleitrede ter gunste der meer ernstige studien; hij wees als voorbeeld van moedige volharding in den arbeid op den geschiedschrijver *Augustin Thierry*, dien martelaar der wetenschap, wiens verlies nog langen tijd door het Land zal worden betreurd. — Des avonds had aan het Ministerie van openbaar onderwijs een groot diner plaats, waartoe de voornaamste bekroonden genoodigd waren en dat werd bijgewoond door onderscheiden Ministers, den voorzitter van den Staatsraad, den Aartsbisschop van Parijs, den maarschalk *Magnan*, den Prefect der Seine, den Prefect van politie en vele personen die betrekkingen bekleeden met het onderwijs in verband staande.

— Het dagblad *Assemblée Nationale*, dat voor twee maanden is geschorst, heeft bevel ontvangen bij zijne wederverschijning een anderen titel aan te nemen, daar diegene, welken het tot nu toe voerde, met de instellingen des Keizerrijks in strijd is.

— *Tibaldi*, een der veroordeelden wegens zamenspanning tegen het leven des Keizers, heeft er weder van afgezien zich in cassatie te voorzien.

— In den tegenwoordigen stand der zaken is het niet waarschijnlijk, dat de voorgenomen Conferentie der Mogendheden ter zake van de verkiezingen in Moldavië voortgang hebben zal, daar die bij de bestaande overeenstemming van gevoelens vrij onnoodig worden zou. Zonder toe te stemmen dat aan het verkiezingswerk in Moldavië zoo vele onwettigheden kleven als men het heeft willen doen voorkomen, heeft Engeland zich echter aan de zijde van Frankrijk geschaard, om de Porte aan te raden toe te geven aan de opmerkingen van de vertegenwoordigers der vier Mogendheden, en het heeft dit besluit genomen met de ongetwijfeld gegronde hoop, dat men zich te Weenen daartegen niet zou verzetten. De bewilliging der Porte in hetgene te Osborne is besloten kan schier aan geen twijfel onderhevig zijn en eerlang zou dus de bevolking van Moldavië in het bezit van haar kiesregt gesteld worden; de verkiezingen zouden dan plaats hebben veertien dagen na het sluiten der kiezerslijsten, welke op nieuw zullen worden opgemaakt op de voor Wallachije vastgestelde grondslagen en met het laten van eene maand tijd voor de reclames. Het te Osborne te dezer zake bepaalde is terstond per telegraaf naar Konstantinopel berigt, zoodat de vertegenwoordigers der verschillende Mogendheden waarschijnlijk hunne betrekkingen met de Porte weder hervat zullen hebben. Wat lord *Redcliffe* betreft, verzekert de *Pays* dat hij, niettegenstaande de regeling der zaak, den 23 dezer de Turksche hoofdstad verlaten en naar Engeland terugkeeren zal, wat eene groote voldoening voor Frankrijk zou wezen, dewijl de invloed van den heer *Thouvenel* daardoor zeer zou toenemen ten spijt van hen die de terugroeping van den Franschen Gezant als zeker beschouwen.

— Vóór eenigen tijd besloten de Grieksche Kamers tot eene vermindering der uitvoerregten op de krenten. Daar de Jonische eilanden deze vrucht ook in groote hoeveelheid uitvoeren en daaruit groote voordeelen genieten, besloot ook het Parlement van Corfu tot eene gelijke vermindering van regten, maar de Engelsche Regering keurde zulks niet goed, waarop de Jonische handel eene petitie tot de Koningin van Engeland heeft gerigt, om ten deze nog wijziging te erlangen.

— De *Epoca*, een ministerieel dagblad van Madrid, zegt in zijn nommer van den 6 dezer: „Spanje heeft thans vier en vijftig lichttorens op zijne kusten. De verlichting onzer kusten heeft ten gevolge dat zij door handelsschepen meer bezocht worden; de schepen krijgen minder ongelukken; hierdoor daalt de assurantieprijs en daarmede de scheepsvracht. Ons Gouvernement heeft in zeer korten tijd eene volledige kustverlichting daargesteld, en daarmede veel lof bij het Buitenland, vooral bij Frankrijk en Engeland, behaald. In september 1847 waren er slechts 20 vuurtorens en lichtbakens in werking. In acht jaren tijds hebben wij 34 torens voor dat doel gebouwd, en de wachters, die de lichten ontsteken en aanhouden, zijn opgeleid en geoefend in eene school, welke opzettelijk daarvoor in 1851 opgerigt is." — Het Spaansche Gouvernement past de nieuwe wetsbepalingen betrekkelijk de drukpers zonder verschooning toe; ten gevolge daarvan is de uitgave van een groot aantal dagbladen gestaakt.

Eene depêche uit Madrid van den 11 dezer meldt, dat de heer *Lafragua* bij het verlaten van Spanje aan alle consuls van Mexiko in het schiereiland heeft aangekondigd, dat de directe betrekkingen tusschen de beide Regeringen op nieuw waren geschorst en dat hij de Mexikaansche onderdanen weder onder de bescherming van Frankrijk had gesteld. Het berigt, dat alles geschikt was, is dus bezijden de waarheid en alleen schijnt dit waar te wezen dat Spanje het plan van eene gewapende demonstratie tegen Mexiko heeft laten varen.

(Per Telegraaf.)

MARSEILLE den 13 augustus.

De graanprijzen op onze markt zijn dalende.

Wij hebben berigten uit Calcutta, volgens welke de geruchten wegens het innemen en de vernieling van Delhi en het ombrengen van drie vierden der opstandelingen, welke geruchten algemeen verspreid en zelfs in handelsberigten bevestigd waren, gebleken zijn valsch te zijn. Stellige berigten toonen aan dat Delhi nog tegenstand biedt. De uitvallen zijn talrijk en de rebellen betoonen een wanhopigen moed. Eene proclamatie des Gouverneurs belooft eene groote premie voor iederen aan de Engelschen overgeleverden opstandeling. De krijgsgevangenen worden zonder genade opgehangen. De handel is verlamd en wacht den was der rivieren af. De indigo is schaarsch, naardien de meeste indigo-magazijnen geplunderd en verwoest zijn. Het is allermoeijelijkst geld te verkrijgen; de bankiers weigeren beleeningen op koopmanschappen te doen. Nogtans is de koers van het papier der Compagnie, waarop 25 per cent verloren werd, weder gestegen. Ook de rijstprijzen zijn vrij hoog en staan met die tijdens een waren hongersnood gelijk. De Gouverneur heeft te dier zake eene kennisgeving tot geruststelling der bevolking uitgevaardigd. De autoriteiten waren op een tijdelijk verbod van den uitvoer bedacht en hoopten, ten gevolge van het stijgen der rivieren, op spoedige aanvoeren. Tot den 11 julij bleef te Madras de rust heerschen. — De brievenmaal van Bombay en de courier van Konstantinopel van 6 dezer zijn nog niet in onze haven aangekomen, maar worden heden verwacht.

TRIESTE den 13 augustus.

De courier van Konstantinopel van 6 dezer berigt ons dat de heer *Thouvenel* den 11 dezer moest afreizen, na een afscheidsgehoor bij den Sultan gehad te hebben. Maar die Ambassadeur zou er in bewilligd hebben zijn verblijf tot den 14 dezer te verlengen. — *Schamyl* heeft een gedeelte van Daghestan op de Russen heroverd en de gemeenschap tusschen Kizlar en Derbent afgesneden.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 14 augustus.

Naar men verneemt, zal H. M. de Koningin tegen het laatst dezer maand weder eene buitenlandsche reis ondernemen, en wel naar Wurtemberg, ten einde een bezoek af te leggen bij Hr. Ms. vader, Z. M. den Koning van Wurtemberg.

— De beroemde fluitist *F. Botgorschek*, verbonden aan het orchest van den Koninklijken Franschen schouwburg te 's Gravenhage, die thans eene kunstreis door Duitschland doet, heeft zich onlangs te Eisenach en te Dresden doen hooren. Men bragt allen lof aan het bijzonder talent, waarmede hij zijn instrument bespeelde. Te Eisenach viel hem de onderscheiding te beurt, dat hij door H. K. H. de Groothertogin, die den kunstenaar vroeger gehoord had, werd uitgenoodigd op haar zomerverblijf te Wilhelmsthal onderscheiden concertstukken voor te dragen, eene eer die in dit saizoen hoogst zeldzaam en zeer vleijend voor den heer *Botgorschek* mogt beschouwd worden. H. K. H. de Groothertogin betuigde den kunstenaar op de vleijendste wijze hare goedkeuring over den smaak en het gevoelvolle van zijn spel.

— In deze residentie is aangekomen m.lle *A. la Combe*, laatstelijk eerste zangeres aan de Fransche opera te Toulouse, die als zoodanig aan het Koninklijke Fransche tooneel alhier voor het loopende tooneeljaar is verbonden.

— De voorstelling in den Koninklijken Franschen Schouwburg alhier zal zaturdag den 15 dezer bestaan uit: het drama *Les filles de marbre*, voorafgegaan door *Le Prologue: Athènes au temps d'Alcibiade*, en *Les deux Anges Gardiens*, vaudeville.

ROTTERDAM den 14 augustus.

Het stoffelijk overschot van den weled. gestr. heer *C. J. Glavimans*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, oud hoofdingenieur der Marine, werd heden op de burgerlijke begraafplaats in Crooswijk ter aarde besteld. Behalve de familiebetrekkingen zag men daar de heeren leden directeuren van het Bataafsch Genootschap der proefondervindelijke Wijsbegeerte, heeren regenten van het Burgerweeshuis, den heer *van Oordt*, directeur der Nederlandsche stoomboot-maatschappij, en anderen, die vroeger den nu overledene in zijne werkzaamheden ter zijde stonden. Nadat de lijkbaar door weezonen grafwaarts gedragen en de kist in de groeve nedergelaten was, sprak de weled. zeer gel. heer dr. *van der Pant*, honorair lid en eerste secretaris van genoemd Genootschap, eenige harteli jke woorden bij het geopend graf. Eerst wendde hij zich in gedachte tot den afgestorven vriend, daarna tot diens eenigen zoon, en vervolgens tot allen die het graf omringden, om hun de vele maatschappelijke verdiensten en burgerlijke en huiselijke deugden des ontslapenen kortelijk te herinneren, waarna hij met dit treffend woord, wederom tot de schim des overledenen vriends gerigt, besloot: „Wij bragten u den afscheidsgroet, moogt gij ons eens den welkomstgroet brengen!"

Het programma der muziekale uitvoering aan de Officieren-Societeit, in het Park alhier, zal op morgen zondag den 16 dezer, des namiddags ten één ure, bestaan uit: 1, Marche, *Hutschenruyter;* 2, Ouverture *Meerestille und Gluckliche Fahrt*, *Mendelssohn;* 3, Polka Militaire, *Labitzky;* 4, Fantaisie *Etoile du Nord*, *Meijerbeer;* 5, Galop *Inkerman*, *Buggenhout;* 6, Ouverture, *Freyschutz*, *Weber;* 7, Potpourri *Vêpres Siciliennes*, *Verdi;* 8, Walz, *Jaegerlieder*, *Butler;* 9, Marche *des Armées Combinées*, *Hamm.*

Bij Koninklijk besluit zijn in de orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd: tot ridder grootkruis jhr. mr. *A. G. A.* ridder *van Rappard*, minister van binnenlandsche zaken; tot kommandeur, de heer mr. *J. J. L. van der Brugghen*, minister van justitie, en tot ridder, de heer mr. *J. W. van Romunde*, minister voor de zaken van de Roomsch-Katholieke eeredienst, en de heer mr. *M. Wiardi Beckman*, minister voor de zaken der Hervormde en andere eerediensten.

Bij Zr. Ms. besluit is aan *G. Bakker*, op zijn daartoe gedaan verzoek, een eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van notaris te Huizum (arrond. Leeuwarden).

Bij Zr. Ms. besluit van 13 dezer is bepaald, dat de tegenwoordige vergadering van de Staten-Generaal zal worden gesloten op woensdag den 26 dezer, des namiddags ten twee ure, en is de Minister van Binnenlandsche Zaken gemagtigd zich op dat tijdstip te begeven in de vergadering der Staten-Generaal, ten einde in vereenigde zitting der beide Kamers die vergadering in Zr. Ms. naam te sluiten.

Staten-Generaal.

EERSTE KAMER. — *Zitting van woensdag 12 augustus.* (*Vervolg.*)

Beraadslagingen over de Wet op het Lager Onderwijs.

De heer *Sassen* verklaart zich een voorstander van hetgene in de andere Kamer genoemd is de zuivere burgermaatschappelijke school, bruikbaar voor alle kinderen, maar daarnevens wenscht hij de vrijheid tot de oprigting van bijzondere scholen, behoudens het toezigt van overheidswege. Daaraan beantwoordt het ontwerp in allen deele, weshalve hij over eenige ondergeschikte bezwaren zal heenstappen en gaarne om het hoofdbeginsel en de vele goede bepalingen van het aanhangig ontwerp zijne stem aan deze voordragt zal geven.

De heer *van Rijckevorsel* geeft zijne vreugde te kennen over de eindelijke regeling der zaak van het onderwijs; hij verheugt zich, dat het stelsel van openbaar gemengd onderwijs, bruikbaar voor allen, streng is gehandhaafd; instemmende met het hoofdbeginsel der wet, bepaalt hij zich bij de mededeeling van eenige ondergeschikte bedenkingen, als: het tijdperk van drie jaren voor het in werking brengen van de voornaamste bepalingen der wet, welken termijn hij hoopt dat zooveel mogelijk zal worden ingekrompen; het bepalen van een matig schoolgeld voor mindere standen acht hij wenschelijk; enz. Hij zal echter gaarne voor het ontwerp stemmen, ook opdat de Regering onmiddellijk de hand sla aan het voorbereidend en middelbaar onderwijs, waaromtrent hij nog eenige wenken mededeelt.

De heer *van Meeuwen* herinnert aan de subsidien, die sedert lang aan de onderwijzers in Noordbrabant worden verleend. Blijft dat vraagstuk in het midden en onbeslist, dan is het hem wel, want hij zou het betreuren, dat de Regering meer gewigt hechtte aan het regtskundig advies van een bekwaam man, die niet geheel op de hoogte der zaak gebragt was, dan aan het advies van Gedeputeerde Staten van Noordbrabant en de geschiedkundige nasporingen van een geacht lid der Tweede Kamer.

De heer *van Andringa de Kempenaer* acht het wenschelijk in het belang der Natie deze wet aan te nemen, maar dat zij geheel beantwoordt aan art. 194 der Grondwet kan hij zoo gaaf nog niet toegeven. Hij deelt daarop nog eenige zijner bedenkingen mede nopens de belooning van de onderwijzers, de vergelijkende examina, de omschrijving der vakken van het lager onderwijs in art. 1, de kweekscholen en de pensioenen. Hij eindigt met de verklaring, dat, als het bijzonder en het openbaar onderwijs zamenwerken, zoo als dat behoort te geschieden, deze wet goede uitkomsten zal opleveren.

De heer *Cremers* somt de hoofddeugden van het wetsontwerp op. Intusschen heeft hij ook enkele grieven, als de aanstelling van één inspecteur in de provincie, de invloed van het wantrouwen tegen het bijzonder onderwijs, de lijst van hetgene op de lagere scholen moet worden onderwezen enz. Wat het Amsterdamsche petitionnement betreft, daarin ziet de spreker de strekking tot het verkrijgen van openbare scholen voor eene bepaalde godsdienstige gezindheid en niet, zoo als de heer *van Dam van Isselt*, een petitionnement voor bijzondere scholen. Ten slotte verklaart hij voor het ontwerp te zullen stemmen, in de hoop dat zijne goede verwachtingen niet zullen worden teleurgesteld.

De heer *van Swinderen* herinnert aan de zinsnede nopens het onderwijs in het adres van antwoord der Eerste Kamer; daaraan heeft hij het ontwerp getoetst en het daarmede in overeenstemming bevonden, wat voor hem genoegzame reden oplevert om zijne goedkeurende stem aan het ontwerp te geven, met terzijdestelling van enkele bezwaren op sommige onderdeelen. Hij uit alleen den wensch, dat met milde hand subsidie aan alle gemeenten zal worden verleend en dat de uitvoering der wet niet worde verschoven.

De heer *van der Lek de Clercq* is geen bestrijder, maar ook geen bewonderaar van het ontwerp; hij hoopt dat de wet goed zal werken en dat zij het struikelblok zal wegnemen voor den Minister van Binnenlandsche Zaken en geheel het Ministerie, daar toch de gedurige verandering van Ministerien niet in het belang is van het Vaderland.

De heer *van Voorthuysen* zal kortelijk opgeven, waarom hij voor het ontwerp is en waarom hij dit niet onvoorwaardelijk is. Hij juicht het hoofdbeginsel der wet toe in het belang van eendragt en verdraagzaamheid, maar zijn grootste bezwaar is, dat aan de gemeenten te veel en aan den Staat te weinig nopens de kosten is overgelaten. Een goed practisch onderwijs is het beste middel tot voortbrenging van rijkdom en vermeerdering van welvaart, zoo ergens, dan is hier waarheid de regel: *Kennis is kracht.*

De heer *van der Oudermeulen* verklaart zich tegen het ontwerp, op grond van het beginsel van gemengdheid van onderwijs.

De *Minister van Binnenlandsche Zaken* betuigt zijne erkentelijkheid voor de welwillende wijze, waarop de nog overige bedenkingen zijn uiteengezet, en dezelve hulde aan den geest van gematigdheid en welwillendheid, dat wel niet anders kon verwacht worden, maar die toch kracht geeft aan het gemeen overleg tusschen de Regering en de Vertegenwoordiging. Hij gaat vervolgens over tot beantwoording der gevraagde ophelderingen of gemaakte bedenkingen. Hij heeft met de meeste opmerkzaamheid en belangstelling de rede van den heer *van Nispen* gevolgd. Wat de aanmerkingen van dien spreker betreft nopens den omvang van het onderwijs, meent hij dat het niet juist is, dat overal ook het uitgebreider onderwijs onder het minimum zal worden begrepen; dit ligt niet in de bewoordingen der wet en ook niet in de bedoeling der Regering; het zal afhangen van den Gemeenteraad. Wat betreft, dat deze wet verder zou gaan dan de wet van 1806 met opzigt tot de rangen, zegt de Minister, dat de 4de rang al te laag is om onderwijs te geven, en daarom heeft men hier slechts de hoofd- en hulponderwijzers aangenomen. De kweekscholen zullen ten spoedigste worden georganiseerd; het doet hem leed, dat de heer *de Kempenaer* met die kweekscholen niet ingenomen is; hij gist niet op welke gronden die misprijzing berust. Wat nu betreft het punt der kosten van het onderwijs; het heeft de aandacht van onderscheiden sprekers getrokken; het blijkt met hoeveel ernst dit punt in de andere Kamer is behandeld en tot hoeveel uiteenloopende beschouwingen het heeft aanleiding gegeven. De Regering heeft gemeend die kosten ten laste der gemeenten te moeten brengen; als de Staat zich daar mede belastte, dan zou het onderwijs niet zoo goed gewaardeerd worden. Men waardeert het meeste, waarvoor men zich eenige opoffering moet getroosten. Aan den anderen kant is in de wet gezorgd, dat er hulp worde verleend, waar de krachten der gemeenten te kort schieten. Vooral daarom is de termijn van drie jaren in art. 70 opgenomen; hij is niet gegeven om aan de gemeentebesturen de handen slap te laten hangen, maar alleen om de gemeentebesturen in staat te stellen in overleg te treden en maatregelen te nemen om de financiële questie te regelen. Een ander punt betreft het toezigt op het onderwijs. Na rijp beraad is hem dit stelsel het meest doelmatig voorgekomen. Er zal nu een krachtig middel zijn van eenheid en zamenwerking tusschen de Regering, de inspecteurs en de schoolopzieners. Dit toezigt zal krachtiger werken dan men zich voorstelt.

De Minister komt daarna tot de beantwoording van eenige vragen omtrent speciale artikelen. Hij geeft te kennen, dat de onderwijzers van den 3den en 4den rang op de plaats, waar ze thans werkzaam zijn, krachtens art. 68, kunnen worden gecontinueerd De wettelijke regeling van de bewaarscholen zal zoo spoedig mogelijk plaats hebben, als, met het oog op de veelomvattende werkzaamheden bij zijn departement, mogelijk is. Art. 31 snijdt niet af de toekenning van bijdragen aan onderwijzers, waarvan zij tot dusver in het wettig genot zijn geweest. De Minister dankt vervolgens den heer *van Dam* voor zijne goedkeuring der handelwijze van de Regering; hetgeen die spreker in het midden heeft bragt behoeft overigens ook geene speciale beantwoordi[ng]. Hij wil in het algemeen nog zeggen, dat de Rege[ring] zich reeds verklaard heeft nopens het beginsel, de strekk[ing] en de uitvoering der wet. Zij wil handhaving van [re]g en waarheid; bescherming der regten van allen; eerbiedig[ing] van ieders godsdienstige begrippen en zij is dus ook te[gen] elke eenzijdige rigting op de openbare school.

In antwoord op de aanmerking van den heer *van Rijckevor[sel]* dat door den termijn van 3 jaren het bijzonder onderw[ijs] vrij zal zijn, zonder dat het openbaar onderwijs zal [z]ijn geregeld, zegt de Minister, dat gedurende het overga[ngs]tijdperk het bestaande openbaar onderwijs toch aanw[ezig] is en blijft naast het bijzonder onderwijs, en zal [o]ok niet overal de geheele termijn van drie jaren noodig z[ijn]. Hij deelt echter van ganscher harte in den wensch van d[ien] spreker, dat alle autoriteiten mogen medewerken [tot] bekorting van den termijn; wat de Regering doen [kan,] zal zij niet nalaten.

De Minister beantwoordt verder de speciale op[mer]kingen omtrent de localen, de hulp bij het onderw[ijs,] de wijze van afneming der examens en sommige onde[r]deelen daarmede in verband staande. Wat de aanmerki[ng] van den heer *de Kempenaer* betreft nopens het beho[ud] van het vergelijkend examen, meent de Minister, d[at] over het algemeen althans dat examen zijne goede [en] nuttige zijde heeft. Hij bestrijdt nader de meening v[an] sommige sprekers, dat de Staat de kosten van het ond[er]wijs geheel zou moeten bestrijden. Wijders verklaart [de] Minister, dat bij de Regering geen wantrouwen of teg[en]zin omtrent het bijzonder onderwijs bestaat. De Regerin[g] laat het in zijn geheel en in volle werking. Zij verlang[t] zelfs, dat het krachtig zal zijn, maar dan moet het ope[n]baar onderwijs ook zoo worden ingerigt, dat het kunn[e] concurreren met het bijzonder onderwijs; het moet e[l]kander niet den oorlog aandoen, maar elkander de han[d] reiken. Op de vraag van den heer *van Swinderen* of [de] Regering niet door de subsidie een middel zou kunne[n] bezigen, om de minder gewillige gemeentebesturen t[ot] spoedige uitvoering der wet te nopen, antwoordt [de] Minister, dat dit wel mogelijk is; hij wil echter ni[et] vooruitloopen of de wetgever zoo iets doelmatig z[al] achten, maar hij betwijfelt, of, als zoo iets beke[nd] wierd, dit den onwil zou verminderen. Wat eindeli[jk] aangaat de verklaring van den heer *van der Oudermeul[en]* die het ontwerp zal afstemmen, omdat in de openba[re] school geen positief godsdienstig onderwijs zal mog[en] worden gegeven, zegt de Minister, dat de hij reden[en] van dien spreker eerbiedigt, maar verzoekt hij het [?] dat hij het hem ten goede houde, dat hij, na al hetge[en] reeds over deze zaak is aangevoerd, zich niet meer z[al] begeven in eene bestrijding van het aangevoerde punt.

De heer *van Nispen van Pannerden* ontwikkelt no[g] eenige punten naar aanleiding zijner vorige rede.

Daarna worden de beraadslagingen gesloten.

Het wetsontwerp tot regeling van het lager onderwi[js] wordt in hoofdelijke omvrage gebragt en aangenomen me[t] 34 stemmen tegen 1, die van den heer *van der Oudermeule[n]*.

De zitting wordt hierop tot nadere bijeenroeping ge[]scheiden.

Het onderstaande wordt door eene geachte hand u[it] 's Gravenhage aan de *Groninger Courant* medegedeel[d]:

„In de stellige verwachting, dat het ontwerp van we[t] op het lager onderwijs door de Eerste Kamer der Staten-Generaal zal worden aangenomen en door Z. M. de[n] Koning tot kracht van wet zal worden verheven, word[t] er al reeds door een groot aantal personen van verschil[]lende standen, uit alle oorden des Lands, gesolliciteerd om de betrekkingen van provinciale inspecteurs en di[e] van schoolopzieners te bekleeden, zoo mede naar die va[n] directeurs der kweekscholen voor schoolonderwijzers. — Sommige sollicitanten doen het regtstreeks aan den Minister van Binnenlandsche Zaken, andere langs zijdelingsche wegen door invloedrijke personen. Onder de mededingers naar de betrekkingen van provinciale inspecteurs bevindt zich één lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, zoo mede onderscheiden schoolopzieners; uit sommige provincien van meer dan één schoolopziener. Ook worden er openbare onderwijzers onder de sollicitanten aangetroffen, verder advocaten, rectors en onderwijzers aan gymnasien. — Ieder doet het zijne, om door kracht van argumenten, aan de sollicitatie gewigt bij te zetten. — Deze beroept zich op zijne ondervinding in het vak, gene op zijn lust en liefde voor het vak van onderwijs, nog een ander op zijne aanspraak om bij voorkeur in aanmerking te komen, weder een ander op de diensten in het algemeen aan Land en Koning bewezen. Vele van de sollicitanten hebben zich reeds naar 's Gravenhage begeven, om door hunne persoonlijke tegenwoordigheid kracht aan hunne sollicitatiën bij te zetten. Anderen maken zich tot de reis gereed, om den tijd van vacantie waar te nemen om de reis naar de residentie te aanvaarden. Nog anderen nemen de gelegenheid waar, om de vergadering van het onderwijzersgenootschap te Dordrecht bij te wonen en zoo doende ongezochte gelegenheid te vinden om bij Z. Exc. den heer Minister op audientie te gaan. En naardien men verwacht dat het aantal schooldistricten aanmerkelijk zal vermeerderd worden en vele schoolopzieners zich op nieuw niet weder benoembaar zullen stellen en andere wegens hooge jaren niet weder herbenoemd zullen worden, zoo komen er ook vele sollicitatiën van personen aan, om schoolopziener te worden. Onder die laatsten bekleeden vele onderwijzers eene voorname plaats, waarvan sommige al vreemde argumenten bezigen, om hunne benoeming te bevorderen. Zoo is er een, die voorwendt, dat hij de eerste is geweest welke de aandacht op het landbouwkundig onderwijs heeft gevestigd; een ander, dat hij ervaren is in het teekenen, enz.

„Wij laten al deze argumenten op hunne plaats, doch nemen de vrijheid om mede te deelen, wat wij van de inzigten der Regering aangaande die zaak hebben vernomen. Voor de betrekking van inspecteur zullen voornamelijk die schoolopzieners in aanmerking komen, welke gedurende eene reeks van jaren getoond hebben lust, ijver, invloed en bekwaamheid te bezitten. Voor de betrekking van schoolopziener zullen in iedere provincie een paar openbare onderwijzers benoemd worden, die sinds jaren bij bekwaamheid, lust voor en ijver in het vak hebben aan den dag gelegd, en wier scholen als modellen voor anderen kunnen verstrekken. De voornaamste schoolopzieners zullen op nieuw benoemd worden,

ook om den overgang gemakkelijk te maken. Tot directeurs van de kweekscholen komen bovenal in aanmerking de personen, welke te Haarlem, tijdelijk, en te Groningen en Nijmegen die betrekkingen bekleeden. De afdeeling aan het departement van binnenlandsche zaken zal, door toenemende werkzaamheid, aanmerkelijk uitgebreid en met onderscheiden ambtenaren vermeerderd worden.

„ Wij meenen dat de mededeeling van dit artikel zijn nut kan hebben en dat onderscheiden personen zich daardoor op teleurstelling zullen kunnen voorbereiden."

Het ontwerp van wet tot regeling van het geneeskundig bestuur, dat dezer dagen bij de Tweede Kamer is ingekomen, is meerendeels naar het ontwerp der Staatscommissie ingerigt. De provinciale en de plaatselijke commissien van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt zullen, naar het voorstel der Regering, ophouden te bestaan en het geneeskundig bestuur opgedragen worden aan: *a*, geneeskundige ambtenaren; *b*, geneeskundige commissien; *c*, gezondheids commissien. De geneeskundige commissien zullen zijn: 1°, een inspecteur van het geneeskundig bestuur; 2°, provinciale artsen; 3°, provinciale scheikundigen; 4°, arrondissements-artsen. Deze ambtenaren genieten eene jaarwedde. In elke gemeente van 10,000 zielen en daarboven, alsmede in elk door den Koning aan te wijzen arrondissement, zal eene geneeskundige en eene gezondheids-commissie zijn, beide onbezoldigd, in de gemeenten door den gemeenteraad, in de arrondissementen door den Koning te benoemen.

Ter vervulling der vacature, ontstaan door het vertrek van ds. *P. G. te Winkel* naar Rotterdam, is door den kerkeraad der Hervormde gemeente te Bennebroek beroepen ds. *F. T. de Mazure*, pred. te Drempt.

Te Katwijk aan Zee is beroepen ds. *H. W. Witteveen*, pred. te Ermelo, en te Polsbroek ds. *J. A. Viëtor*, pred. te Dantumawoude.

— Ll. dingsdag is de huisvrouw van *L. Krispijn* te Wateringen bevallen van drie welgeschapen kinderen, zijnde twee zonen en eene dochter, waarvan een is overleden. De kraamvrouw en kinderen zijn redelijk wel.

— Het derde Nederlandsch Nationaal Zangersfeest, hetwelk dezer dagen te Amsterdam gevierd wordt, is gisteren met eene indrukwekkende plegtigheid begonnen. Ten half drie ure werden de liedertafels, die met den Rhijnspoorweg verwacht werden, door de feestgevende liedertafels *Euterpe* en *Amstels Mannenkoor* aan het station van den Rhijn-spoorweg ontvangen en in statigen optogt naar het Park geleid. De trein werd geopend en gesloten door eene afdeeling dragonders, daarop volgde het Park-orkest, onder de leiding van den heer *J. Ed. Stumpff*, en vervolgens de leden van 13 liedertafels met hunne vaandels en banieren. Eene groote massa volks, zoo te voet als in rijtuigen, was langs den weg geschaard of vergezelde den trein. Het Park, alsmede de zaal, was met vaandels, vlaggen en toepasselijke attributen versierd. Nadat de feestvierenden in de zaal geschaard waren, werden de gasten door het bestuur van voornoemde Amsterdamsche liedertafels verwelkomd, waarna de eerewijn geplengd en de welkomstgroet met een daverend hoera beantwoord werd. De mededeeling, dat het bestuur van het collegie *de Hereeniging* den toegang tot haar lokaal buiten de Leydsche poort aan de heeren leden der liedertafels welwillend had toegestaan, werd mede met daverende toejuichingen vernomen.

— Van het Nieuwe Diep schrijft men den 13 dezer: Aan boord van Zr. Ms. wachtschip KORTENAER is geplaatst de offic. van administr. 1ste kl. *J. S. Spanjaard*, in plaats van *J. J. Hoogstraten*, als zoodanig in nonactiviteit getreden, terwijl de luit. ter zee 1ste kl. *J. Brock* den luit. *J. M. J. Brutel de la Rivière* zal vervangen als oudste officier, belast met de instructie der adelborsten van het Koninklijk Instituut alhier.

— Ll. dingsdag werd de hoofdcommissie der Vereeniging tot bevordering van fabriek- en handwerknijverheid, aan welker hoofd zich als voorzitter van de te 's Hertogenbosch te houden algemeene vergadering Z. Exc. de baron *Forstner van Dambenoy* bevond, door het bestuur van de aldaar gevestigde afdeeling dier Vereeniging bij de aanlegplaats der stoombooten afgehaald en begaven zij zich op diens uitnoodiging ten huize van den voorzitter jhr. *M. de Jonge van Zwijnsbergen*, van waar zij na eenige ververschingen gebruikt te hebben zich begaven naar de zalen der Koninklijke school voor nuttige en beeldende kunsten, ten einde aldaar de schoone en rijke tentoonstelling van Noordbrabants nijverheid te bezigtigen.

Woensdag morgen ten 9 ure bezocht Z. Exc. de heer baron *Forstner van Dambenoy*, met de leden der hoofdcommissie, andermaal de tentoonstelling, en staarde menigmaal met bewondering op de vele en verscheidene voorwerpen die ter eere der provincie daar ten toon gesteld en meer dan een bezoek overwaardig zijn. Ten 11 ure van dien dag had de algemeene vergadering der Vereeniging tot bevordering van fabriek- en handwerknijverheid in de groote zaal der Stads Korenbeurs plaats, en in den namiddag een prachtig diner, van 140 couverts, in de groote zaal der societeit *Casino*, waaraan de voorzitter der Vereeniging, omgeven door de notabele nijverheids personen der provincie, vele afgevaardigden uit de overige provincien des Rijks en een aantal aanzienlijke personen uit 's Hertogenbosch deel namen. Het feest van den dag werd wederom gesloten met het geven van vele schoone muziekstukken door de muziek van het 2de reg. infanterie op de Grootemarkt.

Z. Exc. de Minister van Oorlog heeft woensdag met andere afgevaardigden de fabrieken der heeren *Lutkie en Cranenburg* bezocht.

— Gedeputeerde Staten der provincie Noordbrabant hebben de gemeentebesturen in dat gewest aangeschreven, dat, voor zoo veel dit niet mogt geschied zijn, onverwijld door het bevoegd plaatselijk of kerkbestuur worde overgegaan tot de benoeming van eenen doodgraver, aangezien ter hunner kennis is gebragt, dat in sommige gemeenten geen aangestelde doodgraver aanwezig is, en daardoor aanleiding wordt gegeven tot allerhande misbruiken; zoo als, dat de lijken begraven worden, zonder dat de inrigting en verdeeling der begraafplaatsen behoorlijk worden opgevolgd; ook wel dat lijken worden begraven zonder eenige autorisatie, enz.

— Ll. maandag had te Breda een ongeluk plaats, dat in zijne gevolgen zeer te duchten zijn kan. De heer *L.* kwam circa half tien ure in een rijtuig terug van een pleiziertoertje. Het paard van het rijtuig werd door eene onbekende oorzaak schichtig en sloeg aan het hollen. De pogingen, die aangewend werden ter beteugeling, schenen magteloos tegen de drift van het dier, dat, in zijnen loop niet te stuiten, het rijtuig medesleepte, waardoor de beide daarin gezeten dames, de eene na de andere, er uitgeworpen en deerlijk aan het hoofd gekwetst werden. In een der nabij gelegen huizen opgenomen en later naar hare woning vervoerd, zijn zij onmiddellijk onder geneeskundige behandeling gesteld, waardoor intusschen de bedenkelijke gevolgen voorloopig niet zijn opgeheven. De heer *L.* heeft zich bij tijds door een sprong gered, terwijl het paard nog eenige straten met de overblijfselen van het rijtuig heeft doorgehold voor men het tot stilstaan heeft kunnen brengen.

— De laatstl. vrijdag te Enschedé voorloopig gedane collecte ten behoeve der door den brand noodlijdenden te Vreden heeft *f* 350 opgebragt. Deze som is besteed aan de noodzakelijkste levensmiddelen voor de van alles beroofd zijnde ongelukkigen.

— Ll. maandag ontstond te Horsten, prov. Groningen, brand in de boerenbehuizing, door den landbouwer *H. Schmitz* en den blaauwverwer *Sypkens* bewoond, met het ongelukkig gevolg dat de geheele woning is afgebrand. Al het hooi en de rogge van den eersten, en de verwstoffen, gereedschappen enz. van den laatsten zijn eene prooi der vlammen geworden; alleen van den inboedel heeft men nog iets kunnen redden.

— De waterhoogte te Arnhem was den 13 dezer 0,89 el. De Rijnhoogte te Keulen was den 13 dezer 6 voet Keulsch peil (6 voet Rijnlandsch).

— In de maand september aanstaande zal te Brussel een Congres van oogheelkundigen worden gehouden.

— Zr. Ms. fregat met stoomvermogen ADMIRAAL VAN WASSENAAR, onder bevel van den kapitein ter zee jhr. *H. J. L. T. de Vaynes van Brakell*, uit Texel naar Lissabon en de Middellandsche Zee, is den 7 dezer in Plymouth Sound binnengeloopen om steenkolen in te nemen, en heeft den 10den de reis voortgezet. Met volle kracht stoomende loopt dit schip 6 a 7 mijlen, en doet de schroef 52 slagen per minuut. Het schijnt in ieder opzigt een uitmuntend zeebouwer te zijn. (*U. C.*)

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 14 Augustus.

OVERLEDEN: J. A. van Vliet, d., 1 j. — G. Dekker, man van M. Smit, 42 j. — M. Vosbergen, z., 1 j. — C. Holschraaf, wed. R. Feddes, 80 j. — J. van Lier, man van A. van Dulkenraad, 83 j. — J. G. Fiering, z., 1 j. — J. Bree, jm., 23 j. — J. Visser, z., 3 m. — M. C. Wiekart, vrouw van D. Houtenbrink, 28 j.

BEVALLEN: A. M. Liekens, geb. Wijgand, z. — G. A. Doyle, geb. Jansen, z. — W. M. Hayen, geb. Valentien, z. — A. M. Schenderling, geb. Putters, d. — P. de Hooge, geb. Zuur, d.

*** De onderstaande Personen, welke aan de door hen opgegeven woonplaatsen niet bekend zijn, gelieven zich onverwijld aan te melden ter Gemeente-Secretarie alhier (Afdeeling Militaire Zaken):

PIETER LUGTERS,
JOHANNES PIETER SMITS en
JACOBUS JOH.s GOUT.

Zeetijdingen.

Nederland

ROTTERDAM 14 aug. Volgens brief van kapit. P. G. Visser, voerende het barkschip *Generaal Michiels*, van hier naar Batavia, was hij den 14 junij in goeden staat zeilende op 1 gr. NB. en 22 gr. WL. — Het te Vlaardingen te huis behoorend schoenerschip *Luitenant Admiraal Callenburg*, kapit. Valkenier, v. Archangel n. Amsterdam, is, volgens telegrafisch berigt van Texel, gisteren nacht op de Noorderhaaks gestrand; heeft ligters bij zich tot assistentie.

HELLEVOETSLUIS 14 aug. Gearriveerd gisteren avond *Supply*, Cooper, en *Ann*, Bond, beiden van Seaham; — heden *Blossom*, Oliver, en *Ellen*, Hazleton, beiden van Newcastle; *Mary Catherine*, Scott, van Burnt Island; *Riga*, H. W. Maas, van Curaçao; *Michael Terschow*, Jacobsen, *Marius*, Hemmes, en *Tiger*, Meijer, alle drie v. Riga; *Hermann Eduard*, Rennenberg, v. Libau; *Messenger*, Shotton, v. Sunderland; *Hawk*, Bateman, v. Liverpool; *Alfonso Maria*, Balsamo, v. St. Petersburg; *Sylph* (st.) v. Londen; *Paul Friedrich*, Fenger, van Memel; *Hermannus*, Leicher, van Bergen; *Catharina*, Kempen, v. Riga; *Emilie Charlotte*, Wiberg, van Kroonstad; *Gem*, Cook, v. Newcastle, en *Resolution*, Aas, v. Frederikstad. — Vertrokken *Levant* (st.) en *Hollander* (st.), beiden n. Havre, en *John & Margaret*, Corbitt, naar Newcastle; de wind Z. W. — N.

BRIELLE 14 aug. Gearriveerd *Geessina*, Koning, van St. Petersburg; *Fijenoord* (st.) van Londen; *Sea Gull* (st.) en *Enchantress* (st.), beiden van Hull. — Vertrokken *Catharina Charlotte*, Eisinga, naar Kopenhagen; de wind Z. ten W. — N. N. O.

MAASSLUIS 14 aug. Gisteren na posttijd nog vertrokken *Estelle Marie*, A. Grosby, op avontuur (even als de gisteren gemelde schepen wel in zee). — Heden niets gepasseerd; de wind omloopende.

BROUWERSHAVEN 14 aug. (W. — N. N. O.) Gearriveerd *Clementina*, Cock, van Swansea naar Dordrecht. Een groot schip in het gezigt.

TEXEL 13 aug. Gearriveerd *Magnet* (st.), Londen; *Minister Thorbecke* (st.), Hull; *Provincie Overijssel*, Veldhuis, Dundee; *Annegina*, Schuring, St. Petersburg; *Drammen*, Frost, Drammen, en *Agnat*, Asuldsen, Osterrisoer; gisteren nog *Nathalie*, Lexow, Christiania; *Vennerne*, Klock, en *Albion*, Mörck, beiden Noorwegen. — Vertrokken *Acmel*, Claussen, Laguayra; *Jan van Brakel*, de Roever, Triest; *Diana* (st.), Londen; *Gouverneur van Ewijck* (st.), Hull; *Zeldenrust*, Lohman, *Ugle*, Pritchard, en *Rockcliff*, Smith, alle drie Newcastle; *Pilot*, Ring, Frederikstad, en *Johanna Wilhelmina*, Klockgeter, Bremen.

TEXEL 14 aug. Gearriveerd *Triton*, H. Olie, Batavia.

VLIE 11 augustus. Gearriveerd *Martha*, Postema, *Johanna Petronella*, Visser, en *Jenny*, van Wijk, alle drie St. Petersburg; *Drie Gebroeders*, Flik, Nerva; *Aukjen*, van Peer, Prestoe; *Robert Peel* (st.), Meicio, Harburg; *Amsterdam* (st.), Hamburg. — Vertrokken *Falcon*, Brown, Sunderland; *Eric*, Faarvig, en *Willem*, de Boer, beiden Frederikstad.

ZOLTKAMP 12 aug. Vertrokken gisteren *Ecliptica*, Boomgaard, Londen; heden *Antje Haverbult*, van Heuvelen, avontuur.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

BATAVIA 9 junij *Bijenkorf*, Vogelensang, Indramaijoe; — 11 dito *Anna Digna*, Ouman, Tagal (bestemd naar Japan); *Admiraal Jan Evertsen*, Kuyper, Soerabaija; *Fanny*, van der Meulen, Australië (is 24 naar Soerabaija vertr.); — 14 *Jan van Galen*, de Boer, Rott.; *Henriette & Cornelia*, van Zameren, Adelaide (is 24 naar Soerabaija vertr.); — 15 *Schoonderloo*, Kruyt, Liverpool; — 18 *Johannes Albertus*, Londt, Londen; *van der Palm*, Strang van Hees, Schiedam; — 19 *Stad Middelburg*, Ouwehand, Middelburg; *Jacob Cats*, van der Windt, Australië; *Jacob Roggeveen*, Vos van Marken, Sydney; — 20 *Catharina Wilhelmina*, Popken, Rotterdam; *Almonde*, Surie, Australië; *Constance*, Borcherts, Samarang; *Bellatrix*, Sandberg, Amst.; — 21 *Catharina Maria*, Gortmans, *Hendrik Jan*, van der Meyden, en *Landbouw*, Kleynenberg, alle drie Rott.; *Barend Willem*, Retgers, Amst.

SOERABAIJA 7 junij *Estafette*, Rietveld, en 10 dito *Salatiga*, Besier, beiden Batavia; — 14 *Henriette*, Chevalier, Rotterdam.

ST. HELENA 25 junij *President van Buren*, Visser, Batavia (is naar Rotterdam gezeild).

Bij ST. HELENA 27 junij *Maria Anna*, Verschuur, Rangoon naar Falmouth.

BUENOS-AYRES 5 junij *Louise Roelofyine*, Sybrandi, Ilho da Sal; — 11 dito *Johanna Hendrika*, van der Weyden, Rotterdam.

RIO-JANEIRO 2 julij *Zeevaart*, Meijer, Cette; — 10 dito *Waalstroom*, Wilhelm, Liverpool; *Fenelon*, Arends, Antwerpen.

FERNAMBUCK 12 julij *Wilhelmina Maria*, Sonneveld, Antwerpen (is den 21 dito naar Bahia gezeild).

LIVORNO 6 augustus *Helena Brons*, van Emmen, Napels.

DUBLIN 11 augustus *Marion*, Owen, Rotterdam.

KINGSTOWN 11 augustus *Acorn*, Patterson, Rotterdam.

NEWPORT 11 aug. *E. W. van Dam van Isselt*, Graadt van Roggen, Amst.

Bij GOUDSTAART 10 aug. *Nieuwland*, Bennik, Rotterdam naar Batavia; — 11 dito *Nassau*, Verginius, Amst. n. Batavia; *Stad Stavoren*, Hoekstra, Amst. n. Suriname.

Bij HASTINGS 5 aug. *Plata*, Koch, Amst. n. Suriname.

Bij DOUVRES 12 aug. *Willem de Clercq*, Ouwehand, Rott. naar Soerabaija.

DEAL 10 aug. *Star*, M'Lellan, Callao n. Rotterdam.

LONDEN 13 augustus *Onderneming*, Mooi, St. Petersburg; *Friesland*, Boontje, Workum.

GRAVESEND 12 augustus *Gezina*, Mulder, St. Petersburg; — 13 dito *Alida Hendrika*, Bieze, Kroonstad.

HAMBURG 12 aug. *Vier Gebroeders*, Wijnstok, Deventer.

BREMERHAVEN 11 aug. *Oceanus*, Springer, Rotterdam.

DANTZIG 9 aug. *Verwachting*, Mets, Londen.

PILLAU 10 augustus *Berenice* (st.), Amst.; *Marchina*, Smit, Rotterdam (is weder vertrokken).

KROONSTAD 5 aug. *Jan Jacob*, Schaap, en *Geertruida Jacoba*, Potjer, beiden Amst.

ARCHANGEL 29 julij *Catharina*, Knol, Groningen.

STOCKHOLM 5 aug. *Pieter*, Oostervink, *Pelikaan*, Jansonius, en *Emma Leopoldina*, Sap, alle drie Petersburg.

SANDHAMN 5 aug. *Antje Jansen*, Stomp, Petersburg.

KOPENHAGEN 11 aug. *Jonge Wichger*, Kultze, *Triton*, Nagel, en *Maria Janna Jacoba Barendina*, van der Veen, allen van St. Petersburg, en *Johann Cornelius*, Fraedlandt, van Kroonstad: hebben allen order bekomen, de eerste voor de Maas, en de drie laatsten voor Amsterdam.

In de SOND 10 aug. *Anna Elisabeth*, Smit, Riga n. Harlingen; — 11 dito *Jantina Jikkina*, Kleft, Nerva naar Dundee: *Reyna*, de Jonge, Riga naar de Maas: *Elvine Friederike*, Stiemke, Rott. n. Skelleftea; *Vlijt*, Heddes, Dantzig naar de Noordzee: *Bordeaux*, Ouwehand, Riga naar Brielle; *Antina*, Westers, Koningsbergen n. Hull; *Maria*, Hendriks, Memel naar de Maas.

Vertrokken:

BATAVIA 9 junij *Pop Smit*, Hoefman, Rotterdam; *K. N. Tachtclub*, Zack, Soerabaija; *Louisa Jacoba Johanna*, Draijer, Hong Kong; — 11 dito *Hugo Grotius*, Zweede, Rotterdam (dien zelfden dag Anjer gepasseerd); — 15 *Stad Utrecht*, Jaski, Amst. (16 Anjer gepasseerd); — 16 *Kijkduin*, Oldendorp, Soerabaija; — 17 *Afrika*, Mannoury, China; *Walvisch*, Schut, Samarang; — 18 *Catharina & Theresia*, Hartmans, Onrust; — 19 *Billiton*, ten Zeldam Ganswijk, en 20 *het Metalen Kruis*, Zuurdeeg, beiden Soerabaija; — 21 *Amsterdam*, Herderschee, Hong Kong; — 24 *Prins Maurits*, Bart, Amst.

SOERABAIJA 13 junij *Burgemeester van Reenen*, van der Meer van Kuffeler, China.

TJILATJAP 4 junij *Whampoa*, van der Hoff, Rotterdam.

SUMANAP 2 junij *Resident van Son*, Kramers, Tjilatjap.

RIO-JANEIRO 5 julij *St. Helena*, Sterkenburg, Kanaal; — 8 dito *Daniel Dyer*, Cooper, Amst.; — 9 *Mercurius*, Nenperus, Batavia.

BORDEAUX 11 aug. *Seine* (st.), Wittenberg, Rotterdam.

ST. NAZAIRE 10 aug. *Maria*, Molenaar, Rotterdam.

LIVERPOOL 13 aug. *Delia*, Hazewinkel, St. Petersburg; *Prudence*, Thomas, Rotterdam.

SWANSEA 12 aug. *Caroline Daley*, Parker, Dordrecht.

FOWEY 11 aug. *Eliza Hanson*, Kendall, Rott.

HARTLEPOOL 11 aug. *Wm's Adventure*, Ratcliffe, Rotterdam.

STOLPEMUNDE 5 aug. *Jansje*, Pik, Engeland.

BOLDERAA 6 aug. *Grietje*, Ebes, *Harlingen*, Hannema, *Joseph*, Abrahams, en *Roelfina Gezina*, Bolhuis, alle vier Holland; *Roelfina Roelina*, Lula, Elseneur; *Annette Cornelia*, Dik, Harlingen: *Drie Gezusters*, Mulder, de Maas; — 7 dito *Bernhardine*, Ehrenfried, en *Fides*, Walker, beiden Holland; *Jonge Gerrit*, Hazewinkel, *Triton*, Hemmes, en *Vier Gezusters*, van der Veen, alle drie Elseneur; *Flora*, Gelken, de Maas.

KROONSTAD 5 aug. *Marianne*, Poelman, Kopenhagen.

Uitgeklaard:

HAVANNA 28 julij *Christina*, Kramer, Falmouth (1754 k. suiker).

LIVERPOOL 12 aug. *Joan Melchior Kemper*, Salm, Batavia en Soerabaija; *Antonia Petronella*, Vorendijk, Sydney; *Margaretha*, Korte, St. Petersburg.

ARCHANGEL 28 julij *Georg*, Eisenbart, en *Franzisca*, Moje, beiden de Maas; *Wilhelmina Petronella*, Scholtens, Amst.; *St. Vitus*, Middel, de Zaan; — 30 dito *Johanna*, Fehling, Schiedam; — 31 *Friedrich Gerstäcker*, Haye, *Elisabeth*, Weman, en *Elise*, Niemann, alle drie de Maas; *die Parzen*, Battels, en *Gezina Hooltes*, Potjer, beiden Schiedam; *Teutonia*, Henke, Hellevoetsluis; *Familie*, Pekeler, Rotterdam.

Gepraaid:

Den 29 mei, op 35 gr. 50 min. ZB. en 27 gr. 52 min. OL., *Maria Agnes*, H. C. de Bos, van Batavia naar Amsterdam.

Den 28 junij, op 7 gr. ZB. en 33 gr. WL., de brik *Princes Amelia*, Z. koers houdende.

Den 27 julij, op 43 gr. NB. en 15 gr. WL., *Constantia*, E. Vonck, van Rotterdam naar Batavia.

Den 2 aug., op 50 gr. 4 min. NB. en 3 gr. 45 min. WL., *Marijtje Honig*, D. D. van Wijk, van Hamburg n. Buenos-Ayres; alles wel aan boord.

Door kapit. L. van der Laan, van Archangel te Hellevoetsluis binnen: Den 7 augustus, op 54 gr. 10 min. NB. en 3 gr. 27 min. OL., het Ned. kofschip *Broederschap*, kapit. H. Brugts, van Riga n. Belfast.

Cargalijsten.

Rotterdam.

BERGEN, Hermannus, W. F. Leicher. — 3210 waag nieuwe Stokvisch, P. van Rossem en Zoon.

St. PETERSBURG, Casper de Robles, T. H. van Slooten. — 1620 tschetw. Rogge en 340 Matten, M. en R. de Monchy.

St. PETERSBURG, Fennegina Henderika, J. J. Groenewold. — 1260 tschetw. Tarwe en 250 Matten, Balen en Rovers.

St. PETERSBURG, Grietje Koens, H. B. Kuipers. — 1340 tschetw. Rogge en 220 Matten, Order.

Amsterdam.

BATAVIA, Economist, Olivier. — 6335 b. Rijst, 120 kr. Suiker, 200 k. Kaneel, 40 k. Gom Damar, 677 b. Peper, 100 k. Was, 357 kr. Gambier, 858 Buffelhuiden, 90 k. Gember en 1280 boss. Bindrotting, Order.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA, het Nederl. gekoperd Barkschip *Vier Gebroeders*, kapitein *C. J. Bunk*. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer, Hudig en Blokhuyzen* en *W. Ruys* J. Dz.

KONINGSBERGEN, het Nederl. Schoenerschip *Delia*, kapitein *J. P. Huizing*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

KOPENHAGEN, het Nederl. Brigantijnschip *Jan Visser*, kapitein *W. J. Driest*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

St. PETERSBURG, het Deensch Schoenerschip *Alart*, kapitein *M. Petersen*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

St. PETERSBURG, het Nederl. Kofschip *Gezina Hendrika*, kapit. *P. D. Bot*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

St. PETERSBURG, het Nederl. Kofschip *Johanna Maria*, kapit. *W. J. Schummelketel*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

St. PETERSBURG, het Nederlandsch Kofschip *Geerdina*, kapitein *A. H. van der Wal*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

St. PETERSBURG, het Nederl. Kofschip *Geziena Reyna*, kapitein *R. R. Sap*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

St. PETERSBURG, het Deensch Schoenerschip *Ebenezer*, kapit. *H. A. Petersen*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

STETTIN, het Nederlandsch Schip *Twee Gezusters*, kapit. *S. H. Aiking*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Beursberigten.

MADRID den 13 Augustus.

Spanje 1¼ pc. 26¾; dito Binnenl. 3 pc. 39.

PARIJS den 14 Augustus.

Frankrijk 3 pc. 67. 15. Spanje 1¼ pc. 25; dito Binnenl. 3 pc. 37⅜.

LONDEN den 14 Augustus.

De Geconsolideerden 3 pc. 91. Rusland 5 pc. 113½ a 114½; dito 4½ pc. 98½ a 99½. Spanje 1¼ pc. 25 a ¼; dito Cert. 5⅝ a ⅞; dito Amort. 5⅞ a 6. Mexico 3 pc. 22⅜ a ⅝.

ANTWERPEN den 14 Augustus.

Spanje 1¼ pc. 24¾; dito Binnenl. 3 pc. 37⅝. Metalliek 5 pc. 79⅝

AMSTERDAM den 14 Augustus.

				Laagste koers.	Hoogste koers	Geblev. koers.
NEDERL.,	Werkelijke Schuld.....	2½	pCt.	63¼	63⅜	63 5/16
»	dito dito	3	»	76⅜		
»	dito dito	4	»	96¼	96⅜	96 5/16
»	Amort.-Syndicaat	3½	»			
»	Handel-Maatschappij ..	4½	»	154⅞	155¼	155
»	O. I. Leening.........	4	»	95¼		
»	Leen. Holl.-Spoorweg	4½	»			
»	Rijn-Spoorweg.........	4½	»			
»	Maatsch. v. Weldadigh.	4	»			
BELGIE,	Cert. bij *Rothschild*.	2½	»			
FRANKR.,	Certificaten............	3	»			
SPANJE,	Buitenlandsche	1¼	»	25 1/16	25¼	25 3/16
»	dito	3	»	42¾	43	
»	Binnenl. a *f* 6000	3	»	37¼	37 5/16	
»	Amortisable Schuld....	....		5⅞	6	5⅞
»	Bewijzen van Coupons..	....		5⅝	5 11/16	
PORTUG.,	Oblig....................	3	»	46	46¼	46
»	dito 1856.	3	»	45⅝	45 11/16	
»	Uitgest.			26¾		
RUSLAND,	Obl. bij *Hope & Co.*....	5	»	105¼		
»	dito dito 1828/29	5	»	103¼		
»	Cert. dito 1831/33	5	»	95¼		
»	dito dito 1840...	4	»			
»	dito bij *Stieglitz*	4	»	87⅝		
»	dito » dito Nieuwe	5	»	100⅝	100⅞	
»	dito » dito 1855 dito	5	»	101⅝	101⅞	101 13/16
»	dito te Londen........	4½	»			
»	Certific. van Assign...	6	»	66⅝		
»	Inschr. dito	6	»	66 5/16		
POLEN,	Aand. 1835, *fl.* 500....	....	*f*	156		
»	Obligatien...............	4	pCt.	81	81¼	81
OOSTENR.,	Obl. bij *Goll en Co.*...	5	»	77⅜		
»	dito dito	4	»	62⅜		
»	dito Metall. Oude	5	»	75 9/16	75⅝	75 9/16
»	d.° Nieuwe bet. te Amst.	5	»	87 5/16		
»	dito Nation. Metalliek.	5	»	77 9/16	77⅝	77 9/16
»	dito Metalliek	2½	»	39 5/16	39⅜	
»	Weener Aand. fl. 250..	4	» *f*			
BRAZILIE,	1824, £ 100...........	5	»	99¼		
EQUADOR,	£ 100...................	1	»	14⅜		
»	Onbepaalde............	1	»	13⅞		
VENEZ.,	Oblig.	4½	»	30⅞	30⅞	
»	Uitgest...............	2	»	12¼		
GRENADA,	Oblig..................	3½	»	21⅜		
»	Uitgestelde..............			6	6 1/16	
MEXICO,	Oblig.	3	»	21⅝	21 11/16	
»	dito, Onbepaalde.....	3	»			
ILLINOIS.	....	7	»	93	93¼	

Rusland, Cert. Admin. te Hamburg, 5 pc., 99¼. Weener Bankactien *f* 1142 a *f* 1144, idem Aand. fl. 250, 1839, *f* 410. Napels, Cert. bij *Lamaison en Bouwer*, 5 pc., 103. Louisiana, 5 pc., 99⅞. Griekenland, Geldl. 1825, 5 pc., 4 15/16 a 5 1/16. Russ. Spoorw. *f* 77¼.

Beleening 4 pc. Prolongatie 3½ pc. Disconto 4½ pc.

Alleen valt te vermelden, dat Russische fondsen lager werden afgegeven.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland 2½ pc. 63 5/16. Spanje 1¼ pc. 25 1/16 a 25¼; dito Binnenl. 3 pc. 37¼ a 5/16. Metall. 5 pc. 75 9/16.

ROTTERDAM den 14 Augustus.

				Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL.,	Werkelijke Schuld.....	2½	pCt.	63⅜		
»	» »	4	»	96⅜		
SPANJE,	Oblig. 3 pCt. nu	1¼	»	25 1/16		
»	Binnenlandsche a 6/m ...	3	»	37¼	37 5/16	37¼
»	Cert. Coupons............			5⅝		
»	Amortis. Schuld.........			5⅞		
PORTUGAL,	Oblig. te Londen 1853	3	»	46		
»	» » » 1856	3	»	45⅝		
RUSLAND,	Cert. bij *Stieglitz* 1855	5	»	101⅝	101⅞	101⅝
OOSTENR.,	Nieuwe Rente te Amst.	5	»	87⅜		
»	Nationale.............	5	»	77 11/16	77⅝	77⅝
»	Aand. van fl. 250 1854	*f*		321		
VENEZUELA,	Uitgest..............	2	»	12 5/16		
MEXICO,	£ 100.....................	3	»	21⅝		
ECUADOR,	Nieuwe £ 100..........	1	»	14¼		

In Amort. Spanje bestond eenige handel. Russische meer aangeboden en lager.

Wisselkoersen.

AMSTERDAM den 14 Augustus.

Hamburg	2 maanden	35 1/16	geld.	Londen...	3 maand.	—.—	geld.
Idem	zigt.......	35¼	»	Lissabon..	3 »	40¼	»
Londen..	2 maanden	11.67½	»	Porto.....	3 »	40¼	»
Idem..	zigt.......	11.80	»	Petersb...	2 »	178	»

ROTTERDAM den 14 Augustus.

Londen..... 2 maanden *f* 11. 67½, kort *f* 11. 77½.
Hamburg... 2 » - 35, » - 35 1/16.

Marktberigten.

SCHIEDAM den 14 Augustus.

GRANEN. Verkocht: Rogge, 144 ℔ Archangel *f* 227 cont. Gerst, 129 ℔ Koersche *f* 210 3/m.

MOUTWIJN.........	per Ned. vat zonder fust	*f* 20. 75	zonder
JENEVER	» » » » »	- 26. 25	de
AMST. PROEF.....	» » » » »	- 27. 50	belasting.
SPOELING.......................................		- 1. 30	per ketel.

DORDRECHT den 13 Augustus.

GRANEN, ZADEN enz. Jarige Zeeuwsche, Vlaamsche en Overm. Tarwe lusteloos, tot 60 c. per mud lager was de aangevoerde niet geheel op te ruimen. De aangevoerde nieuwe Tarwe vond tot 50 c. lager, vooral in de beste soorten, eenige vraag. Jarige Zomertarwe mede 50 c. lager afgegeven. Jarige Zeeuwsche, Vl. en Overm. *f* 9 a *f* 10. 80: Mooije Nieuwe dito *f* 10. 60 a *f* 11: Blaauwe en mindere *f* 8. 60 a *f* 10, en Zomertarwe *f* 9 a *f* 10. Jarige Rogge. Zeeuwsche, Vlaamsche en Overm. slap en 50 c. lager. Nieuwe dito bij minder aanvoer prijshoudend. Jarige Zeeuwsche, Vl. en Overm. *f* 6 a *f* 6. 50, en Nieuwe dito *f* 6. 50 a *f* 7. Gerst. Zeeuwsche, Vlaamsche en Overm. Winter weinig aangevoerd en tot 20 c. hooger vlug te verkoopen. Nieuwe Zomer, eenige partijtjes uit het Overm. aangevoerd, uitmuntende kwaliteit. tot genoteerde prijzen verkocht. Nieuwe Zeeuwsche en Overm. Winter *f* 6. 50 a *f* 6. 80, en Nieuwe dito Zomer *f* 6. 30 *f* 6. 50. Nieuwe Spelt. De aangevoerde Overm. partijtjes vonden van *f* 3. 50 tot *f* 3. 80 genegene koopers. Haver schaars en tot onderstaande prijzen begeerd. Zeeuwsche en Inl. Voeder *f* 3. 80 a *f* 4. 30, en Dikke dito *f* 4. 60 a *f* 5. Boekweit lusteloos en tot merkelijk lager prijs slechts bij gerijven, als Bredasche op 70 Ned. ℔ a *f* 256 afgegeven. Jarige Paarden- en Duivenboonen opgeruimd. Nieuwe nog niet ter markt. Witte en Bruine Boonen worden niet meerder getoond. N. Blaauwe Erwten weinig aangevoerd en tot vorige prijzen van *f* 7. 20 tot *f* 7. 80 waren dezelve goed te verkoopen. Witte Erwten iets lager, mooije Dantziger zijn bij partij van den zolder tot *f* 8 verhandeld. Van Koolzaad was de aanvoer heden merkelijk kleiner dan vorige week, bedragende slechts uit Zeeland, Vlaanderen en het Overm. 80 lasten, hetwelk tot vorige prijzen, als: puik Overm. sakgoed tot £ 78, dito gestort tot £ 79, mindere kwaliteiten van £ 70 tot £ 77 naar deugd aan onze olieslagers en ter Binnenlandsche verzending langzaam is opgeruimd. Op 9 vat. in het najaar te leveren, werd £ 83 gevraagd en was £ 82 te bedingen. Buitenlandsch Slag-Lijnzaad met meerder handel, voor 115 ℔ Odessa is *f* 430 ingewilligd. Kanariezaad niet ter veil. Hennepzaad opgeruimd. Raapolie vond op de verlaagde prijzen van vorige week tot iets hooger prijs meerder vraag. Vliegend *f* 47¼ gedaan, de najaarsmaanden waren dooréén tot *f* 47⅜ te bekomen. Lijnolie schaars en 50 cents duurder betaald. Vliegend *f* 44¼ en op 6 weken *f* 45¼ gedaan. Raapkoeken vinden steeds tot verlaagde prijzen weinig vraag. Lijnkoeken stil. Harde Raapkoeken per 1040 stuks *f* 85 a *f* 87; idem Lijnkoeken per idem *f* 110 a *f* 120, en zachte idem per idem *f* 135 a *f* 140.

AMSTERDAM den 14 Augustus.

GRANEN enz. Tarwe en Rogge flaauw en alleen bij gerijven verkocht: Van Tarwe 163 ℔ Geldersche *f* 380. Van Rogge 123 ℔ Pruissische *f* 223 en 122 ℔ Brabandsche *f* 220. GERST iets lager; 112 ℔ Pommer *f* 212. HAVER en BOEKWEIT zonder handel.

ZADEN enz. Koolzaad flaauw. Holst. £ 71; Haarlemmermeer *f* 11¼; op 9 v. Olie te leveren in Sept. £ 81; in Oct. £ 81¼; in April £ 83. Raapolie dadelijk flaauwer. op levering nagenoeg onveranderd, op 6/w. *f* 48¼, vlieg. *f* 47½, 1 Sept. *f* 46⅝: 1 Oct. *f* 47: 1 Nov. *f* 47¼: 1 Dec. *f* 47½: 1 Mei *f* 47¼ a ½. Lijnolie flaauw, op 6/w. *f* 43½, vlieg. *f* 42½, 1 Sept.? *f* 41¼ a *f* 41, 1 Oct. *f* 42 a *f* 41⅝, 1 Nov. *f* 42¼ a *f* 42, 1 Dec. *f* 42¼ a ½. Hennepolie op 6/w. *f* 51½, vlieg. *f* 50. Raapkoeken per 1040 st. *f* 90 a *f* 95. Lijnkoeken per 104 st. *f* 11 a *f* 14.

MIDDELBURG den 13 Augustus.

GRANEN enz. Bij eenigen meerderen aanvoer uit onze naburige Eilanden en ook uit Walcheren waren koopers algemeen zeer geretireerd, en wilden niet dan lager koopen, waartoe houders begin beurs niet gestemd waren, doch later meer verkoopend gezind. Zoo kocht men alstoen de Puike Jarige Zeeuwsche Tarwe *f* 10, mindere *f* 9. 75 a *f* 9. 50. Puike Walchersche Jarige Tarwe *f* 10. 60, *f* 10. 40 a *f* 10, mindere soorten *f* 9. 50 a *f* 9 de mud. Puike Walchersche Nieuwe Tarwe *f* 11, mindere *f* 10. 50, extra puike voor de Zaai bragt *f* 11. 25 de mud op. Nieuwe Zeeuwsche Rogge *f* 7. Jarige Puike Zeeuwsche was aan *f* 6. 75 de mud te koop. Wintergerst *f* 6. 60, mindere *f* 6. 50. Zomergerst niet ter veil. Walchersche Witte Boonen houdt men vruchteloos op *f* 14 Walchersche Paardenboonen komen bijna niet voor en aan *f* 7. 50 waren er grage koopers. Walchersche Groene Erwten *f* 7. 50 a *f* 7. 80, Groote dito *f* 8 a *f* 8. 50 de mud. Niet mooije Zeeuwsche Erwten *f* 7 verkocht. Koolzaad, waarvan de aanvoer reeds afneemt, had weinig koopers. Puik Walchersche bragt *f* 14. 50, minder *f* 14. 25 a *f* 14 op. Gewoon Zeeuwsch kon maar *f* 13. 50 a *f* 14 halen. Raapolie *f* 50. Patentolie *f* 52. Lijnolie *f* 47 per vat, harde Lijnkoeken *f* 12 per 104 stuks.

Handelsberigten.

AMSTERDAM den 14 Augustus.

TALK. Heden zijn 17 v. Livorno uit de eerste hand verkocht.

LONDEN den 13 Augustus.

SUIKER. De markt blijft stil en hetgeen heden verkocht werd is met 6 d. lager betaald. Goed bruin Trinidad bedong 48/ en middel Jamaica 51/: 700 z. Mauritius N°. 11 zijn tot 50/ verkocht: 300 z. bruin tot 45/6: 200 k. blank Havana tot 50/ en eene lading blank dito van 2260 k. tot 56/. Deze laatste prijs werd ook voor de lading besteed waarvan wij gisteren melding maakten. Geraffineerd met weinig handel en lagere prijzen. — KOFFIJ. Plant. Ceylon weder lager. — THEE met weinig omgang in afwachting der Ind. berigten. — In RIJST geen omzet. — PEPER wordt hoog gehouden. 300 b. Singapore zijn tot 5⅛ d. verkocht. — KATOEN zonder omzet. — SALPETER kalm: ca. 600 b. zijn tot 48/ a 50/ en 250 b. tot 49/6 verkocht. — SPECERIJEN. Kamfer 7/6 lager. In veiling zijn 120 k. tot 72/6 en 2 koopen tot 75/ verkocht; na de veiling nog 60 k. tot 70/. — METALEN. Schotsch IJzer kalm tot 71/ a 71/6. — OLIEN. Lijn flaauw, disp. 38/. Raap flaauw. Cocos vast. Ceylon 48/6 a 49/. Palm 47/6. — TALK willig en hooger. P Y C 61/6 a 62/. Sept. 62/, Oct./Dec. 59/6 a 60/.

LIVERPOOL den 13 Augustus.

KATOEN. De markt is vast. Omzet 8000 b., waarvan 500 voor speculatie en uitvoer.

ANTWERPEN den 13 Augustus.

KOFFIJ. Men noteert heden den verkoop van 1700 b. St. Dom. — GRANEN. Tarwe iets vaster. Men heeft voor nieuwe roode inl. *f* 13⅛ betaald. Rogge wordt *f* 7⅝ gehouden. Eenige 100 hect. Smyrn. Gerst zijn tot *f* 7¼ verkocht.

HAVRE den 11 Augustus.

KATOEN. De geheele omzet bedroeg gisteren 733 b. Heden is er minder vraag en men noteert naauwelijks 400 b., evenwel zijn de prijzen onveranderd. — KOFFIJ zeer kalm. — Voor SUIKER blijft eenige vraag. Men deed heden 300 z. Fernambucq af tot fr. 46 voor n.° 12. — INDIGO blijft tot hooge prijzen gezocht; 146 k. Bengaal hebben fr. 7. 65 a 11. 65 bedongen. — HUIDEN. Men nam gisteren nog 1500 stuks gedr. Buenos-Ayres tot fr. 195. De stemming blijft vast.

HAMBURG den 13 Augustus.

KOFFIJ onveranderd. — GRANEN. In Tarwe gaat weinig om en de stemming is zeer flaauw. Rogge stil. — ZINK. 1000 centr. disp. zijn tot 19. 3½ en 1000 ctr. tot 19. 5 verkocht. — RAAPOLIE. Disp. 30, Oct. 30 a 29. 14, Mei 29. 2 a 29.

Advertentien.

Voor de vele bewijzen van deelneming, zoo hier als van elders ons betoond bij gelegenheid van onze **Vijftigjarige Echtvereeniging**, betuigen wij aan allen, ook namens onze Kinderen, onzen hartelijken dank.

KLAAS VAN NES.
AARTJE VAN NES,
OOSTHOEK

Boskoop
den 13 *Augustus* 1857.

De Betrekkingen van wijlen den Heer CORNELIS GERBRAND BLOKHUYZEN betuigen hunnen opregten dank, voor de vele bewijzen van deelneming en belangstelling, onlangs in hunne droefheid ondervonden.

Rotterdam 14 *Augustus* 1857.

Bevallen van eene DOCHTER *C. J. G. VAN BAALEN*, Echtgenoot van

Mr. A. VOS.

Assen
den 11 *Augustus* 1857.

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *C. J. DUNLOP*, geb. MEES.

Rotterdam 14 *Augustus* 1857.

*** Al degenen, welke iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan, of Papieren en Bescheiden onder zich hebben, behoorende tot de **Nalatenschap** van wijlen Mejufvrouw ***MARIA FRANCISCA VAN ZELLER***, in leven *Rentenierster*, gewoond hebbende in de Boompjes te Rotterdam en aldaar overleden den 9 Junij 1857, gelieven daarvan ten spoedigste opgave, betaling of afgifte te doen ten Kantore van de Notarissen DALEN en LAMBERT, aan de Zuidblaak te Rotterdam.

FAILLISSEMENT.

Bij Vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Brielle, gewezen den elfden Augustus 1800 zeven en vijftig, op de Grosse Geregistreerd, ten zelfden dage, is **JACOBUS PIETER BURGERHOUT**, *Schrijnwerker en Winkelier*, wonende te Sommelsdijk, verklaard te zijn in staat van **Faillissement**, hetwelk is aangevangen op den tienden dezer.

Tot Regter Commissaris in dat Faillissement is benoemd de Edel Achtbare Heer Mr. *ABRAHAM RUTGER VISSER*, te Brielle, en tot Curator de Ondergeteekende *JAN ABRAM VAN DEN BROEK*, Procureur, wonende te Middelharnis.

Voor Extract conform het voornoemde Vonnis,
J. A. VAN DEN BROEK, *Curator*.

Publieke Veiling

te Rotterdam, op Maandag 17 Augustus 1857, des voormiddags ten half elf ure, in het Logement ***de Zon***, aan den Steiger, van circa

126 Lasten ROGGE,

minder en meer door Zeewater beschadigd, aangebragt van Koningsbergen, met het Schip *Apollo*, Kapitein *J. T. Kraeft*, thans liggende in Ligters. Nader onderrigt ten Kantoren van **Jac. Dorrepaal & Co.** en **W.m & Alb.s Smalt & Co.**

Na afloop van bovenstaande Veiling zal nog door dezelfden worden geveild:

5 Last ***Gorredijker*** ....
10 dito ***Groninger*** ZWARTE ZAND } BOEKWEIT,
op de Wigt.

*** KOMMISSARISSEN der DEELHEBBERS in het bezit van ***Gecedeerde Oost-Friesche Domeinen*** adverteren, dat op den 15den Augustus 1857 en vervolgens bij de *Associatie-Cassa* te Amsterdam zal worden gevaceerd ter Betaling van

***f* 600.** — wegens Kapitaal en
- 17. 50 „ Zeven Maanden Rente

voor ieder der **10 Akten van Aandeel** in die Domeinen, genommerd:

68	193	1003	1213	1304
110	212	1018	1285	1458.

welke op den 5den Augustus 1857. ten overstaan van den Notaris Mr. J. COMMELIN en Getuigen te Amsterdam, zijn **UITGELOOT**, en zulks tegen intrekking dier **Akten van Aandeel**, terwijl aan de Houders daarvan zal afgegeven worden een Certificaat, om ponds ponds gelijk te kunnen genieten hun Aandeel bij de verdeeling van hetgeen er zal overblijven, tijdens den geheelen afloop der deelneming.

Openbare Verkooping.

De Notaris Mr. *JOHANNES LOS*, residerende te Oud-Beijerland, is voornemens op Woensdag den 19den Augustus 1857 bij Veiling, en op Woensdag den 2den September daaraanvolgende bij Afslag, in het Logement ***den Ouden Hoorn***, te Oud-Beijerland, te verkoopen:

1.° 9 Bunders 38 Roeden 50 Ellen **WEI- en BOUWLAND**, gelegen in den polder Klein Zuid-Beijerland, onder de gemeente Zuid-Beijerland, Kadaster sectie A, n.s 41, 42 en 43.

Verhuurd aan *Alexander Vink*, Bouwman, onder Nieuw-Beijerland, voor *f* 35 per Bunder 's jaars, tot het ontblooten der Schoof en Kersmis 1863.

2.° 5 Bunders 14 Roeden **WEILAND**, gelegen in de Groep in den Oud-Beijerlandschenpolder, onder de gemeente Westmaas, Kadaster sectie A, n.s 38, 39, 45 en 46.

Verhuurd aan *Alexander Vink* voornoemd, voor *f* 45 per Bunder 's jaars, tot Kersmis 1863.

3.° 4 Bunders 17 Roeden 10 Ellen **WEILAND**, gelegen in den Oudelandschenpolder, onder de gemeente Strijen, Kadaster sectie B, n.s 169 en 170.

Verhuurd aan *Dirk Az. Kern*, Melkboer onder Strijen, voor *f* 60 per Bunder 's jaars, tot Kersmis 1860.

4.° Een **ARBEIDERS-HUIS, TUIN en ERF**, staande en gelegen aan den Zuidzijdschendijk onder de gemeente Nieuw-Beijerland, Kadaster sectie B, n.s 374 tot en met 377, groot 9 Roeden 24 Ellen.

Alles te aanvaarden met het genot der Huurpenningen over 1858 en vervolgens met 1 October 1857. Aangezuiverd van de Grond- en Polderlasten over 1857; alles breeder bij Biljetten omschreven. Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris.

CIRQUE ÉQUESTRE
van Ed. Wollschläger,
op het WEENAPLEIN.

HEDEN, ZATURDAG AVOND ten 8½ ure:

HET MEISJE UIT DE ROTSEN, groote Equestrische Pantomime in 12 Tafereelen, met Dansen, Evolutien en Quadrille te Paard; verder komen daarin voor **alle Toeren van de groote Engelsche Jagt**, eindigende met **Bengaalsch Vuur**. Voorafgegaan door geheel Nieuwe **Werkzaamheden** in de **Manège**, en het **presenteren** der **gedresseerde Schoolpaarden ARMINUS, CERES** en **LORD.**

CIRQUE
FRANÇOIS LOISSET,
op de **Nieuwe Markt.**

HEDEN ZATURDAG 15 AUGUSTUS,
des avonds ten 8½ ure:

BUITENGEWONE VOORSTELLING,
waarin vooral zal uitmunten **de Gevaarlijke Muggensprong** van den Heer ***Starck***; een **Schoolpaard**, gereden door Mej. ***Loisset***, geb. *Caroline Loyo*, en besloten met de **Groote Engelsche Jagt.**

FRANÇOIS LOISSET, *Directeur*.

Rotterdamsche Schouwburg.
DIRECTIE VAN A. PETERS.

ZATURDAG 15 AUGUSTUS 1857:

Eene Zevende Voorstelling van ***BEN LEIL***, **DE ZOON VAN DEN NACHT**, Drama in 5 Bedrijven en 8 Tafereelen, naar het Fransch van *Victor Séjour*, door den Heer *G. van Beek*. Het Gevecht en de Dansen gemonteerd door den Heer *W. G. Berkman*, Eersten Danser van den Amsterdamschen Schouwburg. Dansen door den Heer *W. G. Berkman*, Mad. *Beijerlé*, en het Corps de Ballet van den Amsterdamschen Schouwburg.

Aanvang ten **half zeven ure.**

NIEUWE SCHOUWBURG
op de KRUISKADE.
KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN.
Directie: BREEDÉ & VALOIS.

HEDEN, ZATURDAG AVOND ten *zeven ure:*

BEN LEIL, **DE ZOON DER DUISTERNIS,**

Groot Melodrama in 6 Tafereelen, voorafgegaan door een Voorspel in 2 Tafereelen, naar het Fransch (*le Fils de la Nuit*) van *Victor Séjour*, met Nieuwe Muziek, Koren, Gevechten, Dansen, Nieuwe Costumes en Decoratien, expresselijk voor dit Stuk vervaardigd. Gemonteerd zoo als dit Drama meer dan 150 maal te Parijs is opgevoerd. De Mise-en Scène geregeld door den Heer *Driessens*. In het 2de Tafereel **la Tarentelle**, te Dansen door M.r *Zinck* en M.lle *Marchand*, eerste Artisten van den Koninklijken Franschen Schouwburg. In het 5de Tafereel **la Vienoise**, te Dansen door dezelfden.

PRIJZEN DER PLAATSEN:

Loge (1e Rang)	*f* 1. 99.	Parterre.......	*f* 1. 20.
Amphitheater (1e Rang)	- 1. 50.	Galerij	- 0. 50.

Te Rotterdam, bij
ARRENBERG & VAN REYN.